

ВІДГОДІВЕЛЬНІ ТА М'ЯСНІ ПОКАЗНИКИ СІРИХ ГУСЕЙ ОБРОШИНСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ, СХРЕЩЕНИХ ІЗ ВЕЛИКОЮ СІРОЮ ПОРОДОЮ

М.Д. Петрів, Л.В. Ференц

Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН
dribne.obroshyno@gmail.com

Успішний розвиток птахівництва, зокрема водоплавної птиці, збільшення виробництва продукції та підвищення ефективності цієї галузі неможливе без удосконалення й створення нових порід, ліній, типів, кросів гусей, які здатні проявити максимальну продуктивність за найменших затрат кормів на одиницю продукції [1, 2, 8]. Однак удосконалення генеалогічних формувань у гусівництві ускладнюється недостатнім вивченням закономірностей динаміки ростових процесів та їх мінливості під час вирощування птиці [3].

Зростання продуктивності птиці на 35–40 % визначається досягненнями у галузі генетики, селекції та племінної справи. Створення нових порід високопродуктивної птиці неможливе без використання генетичної розмаїтості, властивої різним породам [5, 6]. Інтенсивна селекція за основними продуктивними показниками обов'язково призводить до ослаблення ознак, які характеризують фізіологічний стан птиці, її життєздатність. У процесі спеціалізованої селекції посилюються депресивні явища. Отже, слід зберігати резерв спадкової мінливості – генофонд, з якого можна періодично брати генетичний матеріал, який втрачається в процесі інтенсивної селекції у спеціалізованих порід [4]. Вивчення специфіки відтворення порід у комплексі з ознаками продуктивності дозволить простежити процеси, які призводять до депресії ознак, і вдосконалити прийоми відтворення та збереження генофонду водоплавної птиці [7].

Тому метою нашої роботи було дослідити відгодівельні та м'ясні якості при чистопородному розведенні для збереження генофондного стада оброшинської сірої породної групи гусей.

Для проведення досліджень було сформовано дві групи гусей (самці та самки), по 50 голів у кожній: I група – самці та самки лінії ОС-2 – чистопородні гуси оброшинської породної групи; II група – самці та самки лінії ОС-4 – гуси, одержані методом прилиття крові великої сірої породи.

Протягом експерименту досліджували ріст живої маси, екстер'єр (проміри обхвату грудей, довжини тулуба, кіля, гомілки та плесна) на різних стадіях онтогенезу, забійні показники і якість м'яса.

Встановлено, що перші два місяці постембріонального розвитку характеризувалися найвищою інтенсивністю росту гусенят. У віці 4 тижні жива маса самців II групи була вищою на 4,0 %, а самок – на 2,5 % щодо I групи, у 9 тижнів – відповідно самці на 3,2 %, а самки – на 2,6 % переважали аналогів I групи. Щодо показників екстер'єру, то слід відзначити, що у 9-тижневому віці перевага самців II групи за обхватом грудей становила 1,5 %, за довжиною тулуба – 2,4 %, довжиною кіля – 6,2 %, гомілки – 7,5 % та плесна – 6,6 %. У цей же період досліджувані показники у самок II групи були відповідно вищими на 2,4; 2,6; 0,7; 4,1 і 1,1 % ніж у самок I групи. Самці обох груп у всі вікові періоди мали вірогідно вищі показники екстер'єру ніж самки. Досліджено, що кращою м'ясною продуктивністю у 9-тижневому віці характеризувалися гуси II дослідної групи, маса м'язів яких становила у самців 1516 і самок – 1295 г і на 5,8 і 3,7 % перевищувала гусей I групи. При вивченні взаємозв'язку між забійними якостями й масою м'язів, жиру і костей в тушах гусей встановлено, що вміст м'язів у тушах птиці в найбільшому ступені корелює з масою туші, грудних м'язів, грудини й обхватом грудної клітки. Відсотковий вміст кісток у туші залежить від маси гуски, довжини плеча, передпліччя і гомілки. Проведений хімічний аналіз м'яса свідчить про те, що інтенсивніше нагромадження сухої речовини у грудних м'язах до

9-тижневого віку відбувається у гусей II групи. Аналогічну картину спостерігали й у стегнових м'язах. У цьому віці у грудних м'язах самців II групи вміст сухої речовини становив 35,6 %, у самок – 34,3 % сиріої маси, що відповідно більше на 1,8 та 1,0 % щодо I групи. Нагромадження протеїну в досліджуваних м'язах гусей як основного показника якості м'яса було на рівні 19,8 та 19,3 %, що на 1,5 і 1,3 % вище, ніж у самців і самок I групи.

Внаслідок проведеної селекційно-плеємної роботи встановлено, що жива маса самців лінії ОС-4 (II група) у 4-тижневому віці була на рівні 1,83 кг, а самок – 1,65 кг, яка переважала аналогів з лінії ОС-2 (I група) відповідно на 4,0 і 2,5 %. У 9-тижневому віці самці лінії ОС-4 мали живу масу 4,43 кг, а самки – 3,84 кг і переважали аналогів з лінії ОС-2 на 3,2 та 2,6 %. Оброшинські сірі гуси лінії ОС-4 з прилиттям крові великої сірої породи характеризуються відповідно кращими показниками за промірами статей тіла (обхват грудей, довжина тулуба та кіля). У 9-тижневому віці гуси лінії ОС-4 переважали ровесників з лінії ОС-2 за м'ясними якостями: масою непатраної і патраної тушки та виходом їстівних частин. Маса м'язів становила у самців 1516 і самок – 1295 г та на 5,8 і 3,7 % переважала гусей лінії ОС-2. За результатами хімічного аналізу м'яса слід відзначити, що нагромадження сухої речовини та протеїну у грудних і стегнових м'язах до 9-тижневого віку відбувається більш інтенсивно у гусей лінії ОС-4. Вміст сухої речовини у самців лінії ОС-4 становив 35,6 %, у самок – 34,3 % сиріої маси, що відповідно більше на 1,8 та 1,0 % щодо лінії ОС-2. Нагромадження протеїну у досліджуваних м'язах гусей становило 19,8 та 19,3 %, що на 1,5 і 1,3 % вище ніж ровесників лінії ОС-2.

Проведеними дослідженнями доведено ефективність схрещування оброшинських сірих гусей з великою сірою породою. Досягнуто поліпшення продуктивних якостей оброшинських сірих гусей з прилиттям крові великої сірої породи та збереження основних якостей цієї породної групи: доброї пристосованості до місцевих умов годівлі та утримання, екстер'єру, якості м'яса і перо-пухової сировини.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Аверчева Н. О. // Підвищення економічної ефективності виробництва м'яса птиці на основі повноцінної годівлі. Таврійський науковий вісник. 2005. 36:203–209.
2. Братишко Н. І. та ін. // Ефективна годівля сільськогосподарської птиці : навч. посіб. за ред. І. А. Іонова. Київ : Аграрна наука, 2013. 208 .
3. Івко І. І., Рябініна О. В., Мельник О. В. Шляхи підвищення ефективності вітчизняного гусівництва. Ефективне птахівництво. 2010. 11 (71): 33–40.
4. Седіло Г. М. та ін. // Забійні показники молодняку оброшинських гусей при розведенні “в собі”. Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. 2014. 56 (2): 187–194.
5. Cilavdaroglu E., Yamak U. S., Boz M. A. // Geese Meat Production. BSJ Agri. 2020. 3 (1): 66–70.
6. Effect of feed form and dietary protein level on growth performance and carcass characteristics of growing geese / D. E. Abou-Kassem et al. Poultry Sci. 2019. 98 (2): 761–770.
7. Geese raising on fish ponds / Z. Stojevic et al. Vet. Stanica. 2017. 48 (1): 31–34.
8. Taşkesen H. O. // Protein and Amino Acid Nutrition in Geese. International J. of Poultry. 2020. 1 (1): 13–17.